

Informatienota raad – openbaar

Onderwerp	Gezondheidsmonitor Doesburg (2020-2021), Regiorapport Gezondheidsmonitor (2020-2021 en de Regionale visie Publieke Gezondheid Gelderland-Midden (2021-2025)
Zaakdossier	Z/21/017470 - D/21/057875
Portefeuillehouder	Wethouder B. van Veldhuizen
Raadsprogramma	4. Zorg in Doesburg
Datum collegebesluit	7 december 2021

Opsteller	Petra Oortgiese	E-mail	Petra.Oortgiese@doesburg.nl
Team	Strategie Beleid en Projecten	Telefoonnummer	(0313) 48 14 07

Kennis nemen van

1. Kennis te nemen van de lokale gezondheidsmonitor 'Gezond in Doesburg' (2020-2021);
2. Kennis te nemen van de regionale gezondheidsmonitor 'Gezondheid in Gelderland-Midden' (2020-2021);
3. Kennis te nemen van de regionale visie Publieke Gezondheid van Gelderland-Midden 'Bewaken, beschermen, bevorderen' (2021-2025).

Inleiding

Gemeenten moeten volgens de Wet publieke gezondheid inzicht hebben in de gezondheidstoestand van haar inwoners. Gezondheid is veel meer dan de afwezigheid van ziekte. De nieuwe definitie van gezondheid luidt dan ook: 'Gezondheid is het vermogen zich aan te passen en de eigen regio te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven.' Deze nieuwe definitie richt zich dus op de positieve gezondheid. Dit is een belangrijke verandering voor gemeenten.

De GGD Gelderland-Midden heeft namens de gemeenten een gezondheidsmonitor onder zelfstandig wonende volwassenen (19 tot 65 jarigen en 65-plussers) uitgevoerd. Dit resulteert in zowel een regiorapportage als een lokale rapportage. Het bekende radermodel (uit de Visie Publieke Gezondheidszorg 2017) is ook in deze rapportage de kapstok. Op een aantal indicatoren kan de gemeente Doesburg invloed uitoefenen.

In de regionale visie die in 2016 werd vastgesteld werd uitgegaan van de pijlers: Positieve gezondheid als basis en een integrale aanpak (verbeeld in het radermodel) als middelen. In de landelijke nota van 2020 zijn deze pijlers weer mooi terug te vinden.

In de Wet Publieke Gezondheid is vastgelegd dat gemeenten elke vier jaar hun lokale beleid vaststellen en dat dit beleid minimaal de opgaven bevat die door het Rijk zijn beschreven in de landelijke nota Gezondheidsbeleid. Door de gezamenlijke regionale visie voldoen de gemeenten van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden hieraan.

Een lokale aanvulling volgt in Doesburg met het lokaal preventieakkoord. Naar aanleiding van het lokaal preventieakkoord zal er nog een stuk verschijnen waarin een korte evaluatie wordt gegeven

van het huidige lokale gezondheidsbeleid (Visie Publieke Gezondheid Doesburg 2017) met een aantal aanscherpingen voor de komende jaren op basis van de input van het lokaal preventieakkoord.

Samenvatting

Op 28 september 2017 heeft de gemeenteraad de Visie Publieke Gezondheidszorg Doesburg 2017-2021 'een gezonde basis voor iedereen' vastgesteld. Vanuit de positieve gezondheid en in samenhang met het Sociaal Domein en andere beleidsdomeinen zoals het Fysiek Domein, is deze Visie tot stand gekomen. In deze visie zijn drie opgaven geformuleerd:

1. Het verkleinen van sociaaleconomische gezondheidsverschillen;
2. De participatie van chronisch zieken;
3. Het bieden van een vangnet voor de extra kwetsbaren.

De GGD Gelderland-Midden heeft namens de gemeenten een gezondheidsmonitor onder zelfstandig wonende volwassenen (19 tot 65 jarigen en 65-plussers) uitgevoerd. Het bekende radermodel (uit de Visie Publieke Gezondheidszorg) is ook in deze rapportage de kapstok. Op een aantal indicatoren kan de gemeente Doesburg invloed uitoefenen.

Opgaven vanuit de landelijke en regionale visie ten opzichte van de lokale gezondheidsmonitor:

In het najaar van 2020 werd de gezondheidsmonitor volwassenen en ouderen uitgevoerd. In deze rapportage staan de resultaten. De rapportage is opgebouwd aan de hand van het radermodel zoals ook in de regionale visie wordt gebruikt.

De opgaven uit de regionale visie: aangrijpingspunten in Doesburg.

1. Gezondheid in de fysieke en sociale leefomgeving

De fysieke en sociale leefomgeving hebben grote invloed op de gezondheid van mensen en bieden aanknopingspunten voor zowel het bevorderen als het beschermen ervan. Denk bijvoorbeeld aan de aanpak van overgewicht, het stimuleren van beweging en een rookvrije omgeving. Maar denk ook aan geluidshinder, groen in de buurt en hitte. In Doesburg heeft 57% van de inwoners overgewicht, 19% rookt. Daarnaast beweegt 50% van de bevolking te weinig.

2. Verkleinen gezondheidsachterstanden

Gezondheid is niet gelijk verdeeld. We zien vaker gezondheidsproblemen bij mensen met een lage opleiding en ook bij mensen die een (zeer) laag inkomen hebben. In Doesburg heeft 25% van de 18-64-jarigen en 45% van de 65-plussers een lage opleiding. In 2020 had 15% van de inwoners van Doesburg moeite met rondkomen. Dit is meer dan in de regio, maar wel afgenomen ten opzichte van 2016 (22%). Deze dalende trend zien we in de gehele regio. Mogelijk is dit een gevolg van de Coronacrisis. Toch valt in Doesburg op dat meer 18-34 jarigen zeggen dat hun financiële situatie juist is verslechterd vanwege de Coronacrisis dan in de regio.

3. Druk op het dagelijks leven van jongvolwassenen

1 op de 6 jongvolwassenen (18-34 jarigen) in Doesburg heeft een hoog risico op angst en depressie. Daarnaast heeft 36% (heel) veel stress ervaren, vaak over werk en geldzaken. De maatregelen van de Coronacrisis hebben grote impact gehad op veel jongvolwassenen.

4. Vitaal ouder worden

70% van de 65-plussers in Doesburg ervaart zijn/haar gezondheid als (zeer) goed en 85% voelt zich gelukkig. Helaas gaat ouders worden vaak gepaard met meer gezondheidsproblemen. Zo is 1 op de 5 ouderen in de drie maanden voorafgaand aan het onderzoek gevallen. Ook worden huishoudelijke taken lastiger: 20% van de ouderen in Doesburg heeft hier moeite mee. Zij hebben dan vooral moeite met zwaar huishoudelijk werk en bedden opmaken.

Uitgelicht uit de lokale gezondheidsmonitor 'Gezond in Doesburg (2020-2021)'

Tijdens de Commissie Maatschappelijke Ontwikkeling (MO) van 11 januari zal een medewerker van de GGD aanwezig zijn om u van een toelichting te voorzien en een aantal resultaten voor Doesburg uit te lichten.

Consequenties

3.1 Voldoen wij met de regionale visie aan de Wet Publieke Gezondheid (gemeentelijke nota gezondheidsbeleid)?

De uitgebreide regionale visie biedt handvatten voor het lokaal beleid. In 2017 is de uitgebreide lokale Visie Publieke Gezondheidszorg Doesburg vastgesteld. Om aan de wettelijke verplichting te voldoen is het de bedoeling om, net als bij de regionale visie, een korte herijking te geven van het lokale stuk. Het lokaal preventieakkoord dient als basis voor de lokale concrete uitwerking. Er zal na het vaststellen van het lokaal preventieakkoord nog een korte evaluatie en herijking van het lokaal gezondheidsbeleid volgen. Hierin wordt de input die net buiten het lokaal preventieakkoord is gevallen, alsnog meegenomen.

Communicatie

N.v.t.

Bijlage(n)

- Bijlage 1: Gezond in Doesburg (2020-2021)
- Bijlage 2: Gezondheid in Gelderland-Midden (2020-2021)
- Bijlage 3: Regionale visie Publieke Gezondheid (Bewaken, beschermen, bevorderen) (2021-2025)